

Pentru cei care-și reamintesc primele două ediții ale Colocviului, această ultimă ediție poate însemna o dezamăgire. Într-adevăr, dacă altădată puteau fi întâlnite spectacole de referință, realizate pe texte de valoare, cu regizori excelenți și colective briante, de data această media a fost sub nivelul mediocru. E adevărat, textele bune n-au lipsit: de două ori Eugen Ionescu (Regele moare și Cântăreața cheală), Machiavelli (Mătrăguna), Alfred Jarry (Regele Ubu), Tennessee Williams (Un tramvai numit dorință), Nicolai Erdman (Sinucigașul) și două dramatizări după opere importante, Evreica din Toledo de Feuchtwanger (dramatizare de Al. Mirodan) și Un veac de singurătate de Gabriel Garcia Marquez (adaptare scenică de Schwajda Gyorgy). Bine este construită, în registrul comic și piesa Cei care caută cheia de Orkeny Istvan, mai ales prin tipologia personajelor. Dar, vai! - puține texte și-au găsit și realizatori pe măsură, senzația de amatorism fiind, uneori, penibilă.

O asemenea manifestare teatrală nu se organizează doar în epoca de glorie a teatrului. Dimpotrivă, analizând slăbiciunile, neîmplinirile, această întâlnire a teatrelor aparținând naționalităților poate influența, în mod pozitiv, evoluția lor viitoare. Din acest punct de vedere, cea de a treia ediție a Colocviului a fost nu numai utilă, ci și necesară. Discuțiile s-au axat pe trei teme importante, dezbătându-se atît politica repertorială, cît și problemele legate de arta actorului și a regizorului, cu o participare numeroasă și activă.

Din fericire, spre finalul unei săptămîni destul de cenușii, au apărut și spectacolele bune și chiar foarte bune. Evenimentul l-a constituit producția realizată de Teatrul Maghiar din Cluj-Napoca, sub bagheta regizorală a lui Tompa Gábor, cu piesa Cântăreața cheală. Virtuți profesionale a dovedit și spectacolul sâtmărean Cei care caută cheia, cu două creații de excepție și un ritm adecvat comediei de situații.

Pozitivă mi se pare deschiderea largă a acestui colocviu, prin invitarea unor colective din alte țări. Întîlnirea din acest an și-a dovedit rațiunea de a exista. Asemenea manifestări trebuie, deci, continuate. Cu siguranță, edițiile viitoare vor marca și un spor de calitate.

MIHAI CRIȘAN

SANDOR DALL, DIRECTORUL TEATRULUI "TAMASI ARON" (SFÎNTUL GHEORGHE)

Cred, sînt convins, că toti cei de față simt marea acestei zile, acestei clipe, la fel de minunată pentru actori, ca și pentru spectatori. Astăzi se deschide cel de al III-lea Colocviu al Teatrelor Naționalităților, manifestare artistică prestigioasă, întreruptă - din nefericire - acum mai bine de zece ani.

Multe au trecut peste noi, peste teatrele noastre, în acest răstimp. Dar credința și dragostea față de spectatori, față de arta teatrală, față de înalta lor misiune au ajutat colectivele dramatice ale naționalităților să-și facă datoria, să învingă greutățile inerente, chiar dacă

acum unele și-au rărit rîndurile prin plecarea unui însemnat număr de actori și regizori.

Se știe că multe țări din Europa cunosc situații deosebit de dificile. Și, tocmai de aceea, considerăm remarcabil faptul că am reușit să strîngem aici opt colective de limbă maghiară, unul de limbă germană, Teatrul Evreiesc de limbă idiș din București, aparținînd naționalităților din țara noastră precum și din alte țări, care și-au dat întîlnire aici, la Sfîntu-Gheorghe, într-o întrecere prietenească, în prezența unui public cald și avizat.

■ (Din cuvîntul de deschidere)